

مهندس سجاد طلایی

کارشناس مرکز تحقیقات کاربردی و تولید بذر

شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

برخی از ویژگی‌های ارقام زراعی سویا در ایران

سویا با نام علمی *Glycine max* (L.) دارای ارزش غذایی بسیار بالا برای انسان و دام می‌باشد. پروتئین سویا حدود ۴۰ درصد می‌باشد که این گیاه را از سایر دانه‌های روغنی متمایز نموده است. با توجه به اینکه سویا عضو خانواده بقولات می‌باشد نقش بسیار مفیدی در بهبود خاک و افزایش سلامت آن دارد.

در این شماره به برخی از ویژگی‌های ارقام زراعی سویا در کشور پرداخته می‌شود.

آب و هوایی بستگی دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که هر دو برنامه کاربردی استفاده از آفت کش‌ها و حفاظت زنبورعسل باید به شیوه‌ای یکپارچه برای افزایش تولید دانه‌های روغنی و تولید عسل بکار گرفته شود. براساس شواهد موجود جمعیت گرده‌افشان‌های وحشی و اهلی در حال کاهش است که تهدید جدی برای امنیت غذایی و کشاورزی پایدار می‌باشد. از آنجا که نسبت قابل توجهی از رژیم غذایی انسان مستقیم یا غیرمستقیم به گرده افشانی حشرات بستگی دارد، موضوع چگونگی کاهش گرده‌افشان که می‌تواند تولید جهانی محصول را تحت تأثیر قرار دهد از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابراین گرده افشانی کاربردی و مدیریت آن از جمله اقداماتی است که به‌تازگی برای حداکثر تولید در محصولات دگرگرده افشان از جمله دانه‌های روغنی در نظر گرفته می‌شود.

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد دانه (تن در هکتار)	پروتئین (درصد)	روغن (درصد)	ویژگی
L.17	مناطق معتدله نظیر آذربایجان، لرستان و دشت مغان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	-	۳	۳۷	۲۲	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، زودرسی
M7	مناطق معتدله از قبیل اصفهان و لرستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	-	۲/۵	۳۷	۲۱	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، زودرسی
M9	مناطق معتدله از قبیل آذربایجان و لرستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	-	۲/۵	۳۸	۲۱	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، تا حدودی متحمل به فوزاریوم، زودرسی
ویلیامز	مناسب برای کشت در استان گلستان مناطق معتدله مثل لرستان و دشت مغان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۵۲	۲/۵	۳۷	۲۱	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، زودرسی
صبا	مناطق معتدله	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۵	۳/۸	۳۶	۲۰	مقاومت به خوابیدگی و ریزش دانه، نیمه متحمل به کم آبی، زودرسی
گرگان-۳ (هود)	مناسب برای کشت در استان مازندران و گلستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۶۱	۳-۳/۵	۳۹	۲۱	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، دیررسی
سحر (پرشینگ)	مناسب برای کشت در استان مازندران و گلستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۷۲	۲/۵	۳۷	۲۱	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، متوسط رسی
زان	مناسب برای کاشت در مناطق مغان، گرگان، گنبد و مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۵۷	۲/۵	۳۶	۲۲	زودرس، مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی
ساری (jk-695)*	مناسب برای کشت در استان مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۸۰	۴/۱-۵/۱	۳۷	۲۲	قدرت جوانه زنی بالا، متحمل به بیماری پوسیدگی ذغالی، دیررسی
تلار (B.P-692) یا خرگوشی)*	مناسب برای کشت در استان مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۸۰	۴/۶-۳/۸	۳۷	۲۰	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، متحمل به بیماری پوسیدگی ذغالی و سفیدک سطحی سویا، دیررسی

* اطلاعات مربوط به این ارقام از سایت موسسه نهال و بذر بدست آمد.

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد دانه (تن در هکتار)	پروتئین (درصد)	روغن (درصد)	ویژگی
نکادر (۰۳۲)	مناسب برای کشت بهاره و تابستانه آبی و بهاره دیم در استان مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۸۹	۳/۶	۴۰	۱۹	مقاوم به خوابیدگی، متحمل به بیماری پوسیدگی ذغالی و سفیدک سطحی سویا
سالند	مناسب برای کشت در نواحی شمالی استان خوزستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۱	۲/۴	۳۸	۲۲	زودرس و قابلیت برداشت مکانیزه مناسب
کوثر	مناطق معتدله	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۴	۳/۳	۳۷	۲۲	متحمل به بیماری بوته میری، زودرس، متحمل به کم آبی، مقاوم به خوابیدگی و ریزش دانه
L 504	مناسب برای کشت در خوزستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	-	۳	۳۶	۲۲	مقاوم به خوابیدگی و ریزش دانه، دیررسی
آرین	استان گلستان و مازندران	شرکت توسعه کشت دانه های روغنی	۱۳۹۴	۴-۳/۵	۴۱/۴	۲۰	برداشت مکانیزه خوب، مقاوم به خوابیدگی، تحمل نسبی به ریزش، تحمل نسبی به بیماری ویروسی BPMV
امیر	استان گلستان و مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۵	۳/۵	۳۷	۲۲	عملکرد مناسب، حساسیت کمتر به عارضه اختلال در غلاف بندی، مقاوم به بیماری پوسیدگی ذغالی، رایزوکتونیا، بوته میری و فوزاریوم، مقاوم به ریزش دانه، قابلیت برداشت مکانیزه مناسب، پابلند و دیررسی

نام رقم	منطقه	مالک رقم	سال معرفی	عملکرد دانه (تن در هکتار)	پروتئین (درصد)	روغن (درصد)	ویژگی
تپور	استان گلستان و مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۵	۳/۹	۳۷	۲۲	مقاومت به خوابیدگی و ریزش دانه، مقاومت به بیماری پوسیدگی ذغالی، دیررسی
سامان	مناسب برای کشت در استان گلستان	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۲	۳/۷	۳۸/۴	۲۱/۸	عملکرد دانه خوب، متحمل به بیماری، مقاومت به ریزش دانه و قابلیت برداشت مکانیزه خوب
کلارک	مناطق معتدله	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	-	۳/۵	۳۷	۲۱	مقاومت به خوابیدگی و ریزش دانه، دیررسی
کاسپین (۰۳۳)	مناسب برای کشت در استان مازندران	موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	۱۳۹۰	۳/۵	-	-	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، متحمل به بیماری پوسیدگی ذغالی
کتول (D.P.X.3589)	مناسب برای کشت بهاره و تابستانه در مناطق مختلف گلستان	توسعه کشت دانه‌های روغنی	۱۳۸۹	۳/۳	۳۹	۲۰	مقاوم به ریزش دانه و خوابیدگی، متحمل به بیماری پوسیدگی ذغالی و نماتد سیست سویا، دیررسی